

תפ"ח (באר שבע) 63400-04-21 - מדינת ישראל נ' מאור מאיר דדון (עציר) ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' סגן הנשיא, השופט אריאל ואגו - אב"ד תפ"ח 63400-04-21
כב' השופט אלון אינפלד
כב' השופט אריאל חזק

המאשימה: מדינת ישראל באמצעות פמ"ד - עו"ד דבורה מזור
נגד

הנאשם: מאור מאיר דדון (עציר) ע"י ב"כ עו"ד רן אבינועם

החלטה

למגינת הלב נאלצנו לבטל, בהתראה של שעות, את הדיון בתיק זה, שנועד לביקור ההרכב במקום - זירת רצח נטענת, לפי כתב האישום - ולשם קבלת הסברים בזירה מפי נציגי הצדדים.

ביקור זה, וההתרשמות הבלתי אמצעית, כתום שלב ההוכחות במשפט, יועדו להבהיר ולהמחיש בשטח את אשר שמענו, מפי העדים, ודרך הראיות שהוגשו, ביחס לנסיבותיו ולפרטיו של אירוע הרצח נשוא כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשם - העצור.

מדובר בביטול שני של הביקור במקום, לאחר שהמועד הקודם (24/6/24), התברר כלא ריאלי, מבחינת היערכות שב"ס להבאתו של הנאשם למקום - ומשההגנה עמדה, כפי זכותה שבדין, על נוכחותו בדיון.

ניתנה החלטה, ביום 24/6/24, ובה נקבע מועד חדש לביקור - 15/7/24, וההרכב הורה כדלקמן:

"נבקש מגורמי שב"ס להיערך להבאת הנאשם לזירה פיסית וזאת לבקשתו ולפי דרישת הסנגור".

הגם שמדובר על התראה של שלושה שבועות, ולאחר סיום היערכות של משטרת ישראל, פרקליטות המחוז ומשמר בתי המשפט, לתדהמתנו, התחוויר ערב הדיון - 14/7/24 אחה"צ - פחות מיממה טרם הביקור, כי שב"ס אינו ערוך, ולמעשה, אינו מתעתד כלל, למלא אחר החלטתו של הרכב הפ"ח הדן בתיק.

טעמי הדבר, בתמצית, וכעולה ממזכרים שהוגשו לתיק מטעם סג"ד ר. קליפא, יועמ"ש שב"ס מחוז מרכז, ורב כלאי גלעד ישראל, קצין אסירים בביס"ר רימונים הם כדלקמן:

שב"ס סבר בתחילה שמדובר בשחזור, אך, כפי שהתברר, אם מדובר "רק" בביקור ביהמ"ש בזירה, אין הכרח בהבאת הנאשם. הפרקליטה המטפלת מפמ"ד אינה עומדת על נוכחותו, מבחינתה. נשקפת מסוכנות מהנאשם בשל נתונים מסוימים לגביו, וכן - חשש ממפגש, בבית המנוח, עם משפחת נפגע העבירה. קיים קושי באבטחת הביקור, ובהקצאת כוח אדם, באילוצי הזמן והנסיבות, ובשל היערכות מורכבת הנדרשת לליווי האמור.

כאמור - נאלצנו להודיע לצדדים על ביטול הביקור בזירה.

לטעמנו, ולצד ההערכה הרבה למלאכתו המסורה והמקצועית של ארגון הכליאה הלאומי, בדרך כלל, מדובר לכאורה במחדל קשה ובהתנהלות לקויה של גורמי שב"ס, אשר מצריכה תחקור וקבלת הסברים משכנעים.

ראשית - אין זה תקין שנקבל הודעה, ולפיה, בפועל - החלטתנו לא תיושם בשטח, ובהתראה של פחות מיממה. למעשה, מדובר בסיכול כל אפשרות לקיים את הדיון (ביקור בזירה), גם אם הכיתוב הפורמלי מתייחס ל"בקשה לבחון בשנית את ההחלטה".

שנית - עסקינן בהחלטה שיפוטית של הרכב הפשעים החמורים הדין בתיק. ביטולה או שינויה של החלטה כזו אינו נתון לשיקול דעתם של גופי הביצוע, אף אם סבורים הם שהתעורר קושי, או שנחוצה השקעת משאבים ביישומה. למעשה, חווינו מעין "התנערות" של שב"ס מקיום החלטה שיפוטית ברורה ומחייבת.

שלישית - ככל שמדויק האמור במזכר רב כלאי גלעד ישראל, על כי הפרקליטה הבהירה כי "מדובר בהגעת העצור לזירה ללא צורך משפטי להגעתו ומבחינתה אין הכרח שהעצור יהיה נוכח בזירה" (הדגש אינו במקור) - הרי מדובר בשגגה מצערת. ביקור בזירה הוא דיון בתיק לכל דבר ועניין. לפי סעיף 126 של החסד"פ - הדיון יתנהל בנוכחות הנאשם. לא רק, שהנאשם, בענייננו, לא ויתר על זכותו להשתתף ולהיות נוכח, אלא, עמד על כך בתוקף. עניינית - התייחסותו לנקודות מסוימות, שאפשר שיועלו במהלך הביקור - נצרכת, ואף הכרחית, בגדר שמירה על זכויותיו ועל זכות הטיעון של ההגנה.

רביעית - הנסיבות, אשר בעטיין, למעשה "נכפה" עלינו שלא לקיים את הביקור בזירה, כאשר מדובר ב"ישורת האחרונה" של משפט באישום רצח, וככל שהצדדים עצמם אינם מוותרים על כך, יכול שיביאו להשלכות לעת מתן משקל ונפקות לטענות המהות של הצדדים לתיק, אף לגבי ליבת ההכרעה בהליך. ספק, אם ניתנה הדעת להשלכות כאלה, כאשר גורמי שב"ס החליטו להימנע מיישום החלטתנו בדבר

הבאת הנאשם למקום.

כאמור - סבורים אנו, שמדובר בהתנהלות בעייתית, לכאורה לא תקינה, ובוודאי מעוררת אי נוחות רבה. זו - מצריכה, כאמור, תחקור ומתן הסבר לבימ"ש זה.

לצד האמור - הוצף בפנינו הקושי (שאינו תלוי כמובן בשב"ס), בכך, שלכאורה, משפחת המנוח, שככל הנראה מתגוררת בבית הנדון, מביעה התנגדות לכניסתו של הנאשם למרחב הפרטי שלה, וברי, שזהו נתון כבד משקל, מהיבט ההיתכנות ליישום הביקור המתוכנן, כאשר, בוודאי - לא הייתה כוונה, אף אם אולי יש אפשרות חוקית, לכפות אותו על בעלי או מחזיקי הנכס.

על כן - יהא על באי כוח הצדדים לשקול ולהודיע בדבר העמידה על קיום הביקור, בכללו, ועל מבוקשם, לאור האמור, ביחס להמשך המשפט והלו"ז הנגזר מכך.

לסיכום - נדרשת התייחסות שב"ס לאמור לעיל בתוך 3 ימי עבודה מהמצאת ההחלטה.

ב"כ הצדדים יודיעו תוך 5 ימים, אם עומדים על קיומו של הביקור במקום, בפרט בשים לב לקשיים שהעלה שב"ס ועמדת חלק מבני המשפחה. בהתאם לעמדתם יציעו המשך לו"ז בהליך.

ב"כ המאשימה תכלול בתגובתה שתי נקודות נוספות. האחת, התייחסות ל"האשמת" שב"ס לפיה טענה בפניהם, ללא היוועצות בסנגור או בבית המשפט, כי אין צורך משפטי בנוכחות הנאשם בדיון בעניינו בעת הביקור במקום. השנייה, עמדה עדכנית של המשפחה ביחס לעצם קיומו של הביקור במקום, מתוך הנחה כי לא יתקיים ביקור ללא נוכחות הנאשם, אם לא יוותר על כך במפורש.

יש לשגר העתק החלטה זו לידיעתו ולטיפולו של ממ"ז מרכז בשרות בתי סוהר.

תוכן ההחלטה יובא לעיונו ולעדכונו של נשיא בית משפט זה, השופט בני שגיא, וכן לסגן הנשיא של בימ"ש זה לעניינים פליליים, כב' ס. הנשיא יואל עדן.

ניתנה היום, י' תמוז תשפ"ד, 16 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

אריאל חזק, שופט

אלון אינפלד,
שופט

אריאל ואגו, סגן נשיא
אב"ד